

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/178/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212222558
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4212222558.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advocate, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnej: R. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., X. XXXX/X, o vymozenie pohľadávky vo výške 330 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 16. januára 2013, č. k. 10Er/1601/2012-11, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorický úrad Bratislava, Záhradnícka č. 60, zo dňa 05. 09. 2012 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. 10Er/1601/2012, EX 19521/12. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 44 ods. 2, § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len Exekučný poriadok), § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o rozhodcovskom konaní), § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 25 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. v) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 5 ods. 1, 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, ako aj zisteným skutkovým stavom a dospel k záveru, že daný právny vzťah je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve, pretože sa vymáha plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa vzťahuje právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Mal za to, že nakoľko v danej veci nebolo preukázané, že dlžník - povinný je podnikateľským subjektom, vzhľadom na všetky zákonné kritériá je možné považovať aj daný zmluvný vzťah medzi dodávateľom - oprávneným a spotrebiteľom - povinným za spotrebiteľský vzťah v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a následne ho potom aj podriadiť právnomu režimu tejto normy upravujúcej problematiku spotrebiteľských zmlúv a spotrebiteľských vzťahov. Z predložených dokladov mal za preukázané, že súčasťou zmluvy o úvere boli bez pochybností všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré povinný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Tento záver potvrdzuje aj skutočnosť, že zmluvy o úvere neuzatvára oprávnený priamo s dlžníkmi on sám, ale uzatvárajú ich ním splnomocnení zástupcovia (mandatári) na predtlačенých vzoroch úverových zmlúv. Z výpisu z Obchodného registra SR tiež vyplýva, že oprávnený má v predmete svojho podnikania poskytovanie úverov. Po preskúmaní predloženej úverovej zmluvy vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru zistil, že nebola daná právomoc rozhodcovského súdu na riešenie sporu vyplývajúceho zo zmluvného vzťahu medzi oprávneným a povinným, nakoľko predmetná zmluva ani všeobecné podmienky poskytnutia úveru neposkytujú informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto bol toho názoru, že pokiaľ táto zákonná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere v tejto zmluve nie je, právomoc riešenia sporov zmluvných strán je daná výlučne všeobecným súdom a oprávnený mal svoj návrh podať na všeobecný súd podľa § 5 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie v zákonnej lehote oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytykal nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že právne posúdenie veci súdom prvého stupňa je nesprávne, ak súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá alebo právnu normu síce určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Poukázal pritom na to, že ustanovenia § 45 ods. 1, 2 Zákona o rozhodcovskom konaní síce upravujú povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, avšak v štádiu rozhodovania o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak, ako vyžaduje ust. § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. Preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Zastal tiež názor, že v rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov, t.j. nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. Svoj záver oprel aj o náleží Ústavného súdu SR, sp. zn. 5/2000. Namietal pritom, že postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Okrem toho vytkol aj inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Pod inou procesnou vadou konania videl nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia spočívajúce v neposudzovaní danosti existencie podmienok spotrebiteľského vzťahu stanovených v hypotéze príslušnej danej normy. Bol tiež toho názoru, že súd pri svojej rozhodovacej činnosti mal postupovať prioritne tak, aby dodržiaval zásadu pacta sunt servanda.

Sudkyňa súdu prvého stupňa sa podľa § 374 ods. 4 druhej vety OSP vyjadrila tak, že odvolaniu oprávneného proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka nemieni vyhovieť a vec predložila na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V prejednávanej veci sa oprávnený svojím návrhom zo dňa 02. 09. 2012, spísaným pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým so sídlom Exekútorského úradu v Bratislave, Záhradnícka 60, domáhal vykonania exekúcie voči povinnej na vymoženie sumy 330 eura s príslušenstvom. Exekučným titulom je Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 31. 08. 2011, sp. zn. SR 08393/11, vydaný Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s., Karloveské rameno 8, Bratislava, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19. 09. 2011 a vykonateľnosť dňa 22. 09. 2011. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor prvostupňovému súdu dňa 29. 10. 2012, o ktorej súd následne rozhodol napadnutým uznesením tak, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodov v ňom uvedených zamietol.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len Zákon o rozhodcovskom konaní), súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví, ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje

účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Vychádzajúc z Exekučného poriadku pre začatie exekúcie, ako aj na jej ďalší postup, musia byť splnené zákonom stanovené podmienky, a to jednak procesného charakteru, ako i hmotnoprávne. Procesnými podmienkami exekúcie sú spôsobilí účastníci, právomoc a príslušnosť súdu, ako i spôsobilý návrh a listina, o ktorej oprávnený tvrdí, že je vykonateľným exekučným titulom. Všetky ostatné predpoklady exekúcie sú predpokladmi hmotnoprávnymi (materiálnymi), ktorých nedostatok síce nebráni začatiu a pokračovaniu exekučného konania, ale bráni prípustnosti samotnej exekúcie. Dôvody zastavenia exekúcie uvedené v ustanovení § 45 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní preto nie sú procesnými podmienkami exekučného konania, ale hmotnoprávnymi predpokladmi prípustnosti exekúcie ako takej. Možno preto vyvodiť, že súlad rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu s ustanovením § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní je hmotnoprávnym predpokladom vykonania exekúcie. Keďže z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva pre exekučný súd povinnosť pri rozhodovaní o udelení poverenia preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom, s ohľadom na vyššie uvedené je preto povinný už v tejto fáze konania prihliadať na to, či sú tu dôvody neprípustnosti exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku uvedené v § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní. V prípade, že ich zistí, musí žiadosť na udelenie poverenia zamietnuť. Jediným obmedzením exekučného súdu v tejto fáze je, že vzhľadom na neúčast' povinného v tejto etape konania sa nemôže zaoberať tými dôvodmi neprípustnosti exekúcie, na ktoré môže prihliadnuť len na návrh (§ 45 ods. 1 písm. a) v spojení s ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní).

Podľa § 251 ods. 4 OSP na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu (Exekučného poriadku) sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 OSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 169 ods. 1 OSP v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a vecí, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Ak súd rozhodol o vykonateľnosti uznesenia až po jeho právoplatnosti (§ 171 ods. 3), uvedie dôvody, pre ktoré viazal vykonateľnosť až na právoplatnosť rozhodnutia.

Ustanovenie § 169 ods. 1 OSP ukladá súdu v písomnom vyhotovení uznesenia uviesť, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a vecí, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. V nadväznosti i na ustanovenie § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení súd musí stručne, jasne a výstižne vysvetliť, akými úvahami sa pri rozhodovaní spravoval a ako vec právne posúdil. Zároveň musí dbať na to, aby odôvodnenie bolo presvedčivé. Povinnosť súdu riadne odôvodniť uznesenie je takto odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu jeho rozhodnutia, a preto musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa preto v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky zistené skutočnosti, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Jeho účelom je totiž preukázať správnosť rozhodnutia a súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 27. januára 1997, vydanom pod sp. zn. 3 Cdo/164/1996, publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej“. Uvedené závery sú v súlade aj s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. októbra 2011, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, v ktorom je uvedené, že „pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia nepripustný“.

Odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní oprávneného, dospel k záveru, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal potrebné dokazovanie v súvislosti s možnou existenciou rozhodcovskej zmluvy, hoci správne posúdil, že Všeobecné podmienky poskytnutia úveru neobsahujú dohodu zmluvných strán o mimosúdnom riešení sporu, napr. vo forme rozhodcovského konania. Taktiež bez zistenia, či v danej veci existuje rozhodcovská zmluva, predčasne skonštatoval, že rozhodcovský súd nemal v danej veci právomoc rozhodovať. Navyše z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku, ktorý je exekučným titulom v danej veci, je zrejmé, že medzi účastníkmi mala byť uzatvorená rozhodcovská zmluva, z ktorej rozhodcovský súd následne odvodzoval svoju právomoc. Z obsahu spisu nevyplýva, že by sa súd prvého stupňa s predmetnou "rozhodcovskou zmluvou" zaoberal, keďže táto v spise absentuje, preto súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci a jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné.

Vzhľadom k vyššie uvedeným dôvodom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní súd prvého stupňa vyzve oprávneného na doloženie rozhodcovskej zmluvy. Povinnosťou súdu prvého stupňa bude následne posúdiť, či dojednanie rozhodcovskej zmluvy v danom spotrebiteľskom právnom vzťahu je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná a či nie je dôvod pre zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, keďže, pokiaľ by právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, rozhodcovský rozsudok ako celok by bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému vznikol voči povinnej nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.